

LA TORRE D'EN GABRIEL FOLCHER

1950. TORRE DE GABRIEL FOLCHER «Detras se puede ver la desaparecida fabrica ROCALLA»

És una de les antigues torres de vigilància de les masies que formaven el poble de Castelldefels, aixecades per defensar-les dels freqüents atacs dels pirates procedents dels ports de l'actual Algèria. Actualment, es troba al carrer d'Arcadi Balaguer, 106. Es tracta d'una construcció de cinc nivells que fa disset metres d'alçària i set metres de costat amb murs d'un metre d'amplària. És feta de blocs de pedra calcària poc treballats i col·locats en filades. A les cantonades presenta carreus ben picats de pedra de marès rogenc, probablement procedents de Begues. D'aquest mateix materials es van fer la porta, les finestres i els matacans. És a dir, tots els elements significatius de l'edifici, que degueren destacar visualment de la resta de la construcció, coberta d'un enlluït blanquinós o groguenc, del qual encara hi queden restes abundants. La pedra de marès, però, també es va utilitzar en el

paredat, sobretot en els nivells on es diferenciaven els diversos pisos; potser, per donar una solidesa més gran a les voltes o a altres separacions interiors. La planta de la torre és gairebé quadrada i el nivell inferior, cobert amb volta de canó apuntat, connecta amb la primera planta a través d'una trapa. En aquesta començava l'escala de cargol que, travessant els forjats de la segona planta i la tercera, menava a la terrassa.

Pel que fa a les finestres, a la façana de ponent en destaca una de situada al primer pis, de gust renaixentista, que acaba en un arc conopial amb guardapols decorat amb sengles carasses en els laterals. Al costat, hi ha una espitllera horitzontal, apta per a una arma de foc de calibre mitjà, molt més prosaica i habitual en aquesta mena de construccions. Al tercer pis, però, torna a aparèixer una finestreta coronada amb arc conopial. En aquest cas molt semblant a les que s'han conservat a la façana septentrional del Castell que es va bastir a

mitjan segle XVI. A la façana nord, alternen les espitlleres grans amb unes altres de molt petites col·locades verticalment. El mateix passa a la de llevant. A migdia, hi ha la porta, situada al primer pis, i amb mènsules a la base que indiquen que hi havia hagut un pont llevadís, que la comunicava amb la masia veïna – avui desapareguda. A sota hi ha una altra porta, acabada en arc de mig punt, que, en principi, sembla contradir la funció militar de la torre. Aquesta façana és coronada per un matacà, col·locat sobre l'accés, per tal de protegir-lo. També n'hi ha un altre a la façana nord. Cal afegir que la torre té la base atalussada i que, al coronament, hi ha merlets rectangulars a tots els costats, afegits amb la seva disposició i imatge actual en el decurs d'una restauració anterior al 1954. Immediatament per sota, s'observen alineacions de petits arcs de totxo, que apareixen a tots els costats de l'element, idèntics als de la torre de n'Antoni Janer, situada relativament a

prop, en la confluència dels carrers de l'Església i Isaac Peral.

Se sap el nom de qui va bastir aquesta torre gràcies a una inscripció situada a la façana de ponent, que es conserva molt bé i diu: IHS. XPS./ GABRIEL. FOL. / CHER. PER ELL./ E. PER. LOS. SEUS./ MDLX. En la qual, com es pot veure, es fa constar que la construcció va tenir lloc el 1560, dos anys més tard que s'aixequés la torre d'en Climent Savall, situada a uns vint metres de distància i, actualment, al mateix carrer. La torre complementava la masia anomenada cal Queco o can Ballester, que va ser enderrocada cap a l'any 1963. Aquesta monument va passar a propietat municipal l'any 1978, i el seu propietari immediatament anterior havia estat l'empresa Rocalla.

Foto: Archivo Ayuntamiento

Albert López Mullor

